

۲۴۴۸۲۷۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قرآن و بهداشت روان

(نمونه‌های رفتاری)

جلد پنجم

www.ketab.ir

تألیف:

عباسعلی اسدی مقدم

سرشناسه	: اسدی مقدم، عباسعلی، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدیدآور	: قرآن و بهداشت روان/ عباسعلی اسدی مقدم.
مشخصات نشر	: تهران: قلم و اندیشه، ۱۳۹۹-
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: ج. 4-25-978-600-6421-1؛ ج. 2-4-978-600-90232-6؛ ج. 3-4-978-600-6421-54-4؛ ج. 5-2-978-600-6421-61-2
وضعیت فهرست نویسی	: فلپا
یادداشت	: پشت جلد به انگلیسی: Abbas Ali Asadi Moghaddam, Quran & mental health.
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۴۰۰).
یادداشت	: ج. ۳ (چاپ اول: ۱۴۰۰) (فلیا).
یادداشت	: ج. ۵ (چاپ اول: ۱۴۰۱) (فلیا).
یادداشت	: کتابنامه.
مندرجات	: ۱. اثر تربیتی و روانی نماز - ج. ۲. نیادهای گفتاری - ج. ۳. نیادهای رفتاری - ج. ۴. نیادهای اخلاقی - ج. ۵. نیادهای رفتاری
موضوع	: نماز -- جنبه‌های قرآنی Salat -- Qur'anic teaching نماز -- احادیث Salat -- Hadiths نماز -- جنبه‌های بهداشتی Salat -- Health aspects نماز -- جنبه‌های روان‌شناسی Salat -- Psychological aspects
رده بندی کنگره	: BP1۰۴
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۴۳۶۰۵۸
اطلاعات رکن د کتابشناسی	: فلپا

قرآن و بهداشت روان

جلد پنجم - نیادهای اخلاقی

نویسنده: عباسعلی اسدی مقدم ناشر: قلم و اندیشه
 نوبت چاپ: اول- ۱۴۰۱ تیراژ: ۵۰۰ نسخه
 صفحه آرای: موسسه آذین کامپیوتر ۰۵۱۳۵۲۴۷۰۴۱-۰۴۱
 چاپ: ماندگار (قلی پور) قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان
 شابک: ۲-۶۱-۶۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸ شابک دوره: ۳-۵۱-۶۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

تهران-میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان شهدای ژاندارمری
 روبروی اداره پست - پلاک ۱۲۲ - قلم و اندیشه
 تلفن: ۰۶۶۴۸۴۰۷۰ - ۶۶۴۸۷۲۰۴ - ۶۶۹۵۶۰۰۳ - ۰۹۱۲۵۴۳۷۶۳۱
 ghalambook.ir ghalamoandisheh_press

این اثر با همکاری کتابسرای دریای تبریز به چاپ رسیده است.

فهرست

۱۳	پیشگفتار
۱۵	غیرت در اسلام
۱۷	انواع غیرت
۱۷	۱ - غیرت دینی
۳۱	۲ - غیرت ناموسی
۳۴	۳ - غیرت بر اولاد
۳۵	۴ - غیرت در مال
۳۶	۵ - غیرت ملی
۳۷	غیرت دوستی خدا
۴۰	غیرت فطری انسان نسبت به محبوب‌ها
۴۲	غیرتمندی در انسان، مستلزم اموری از قبیل
۴۲	منشأ و ریشه‌های غیرت
۴۲	۱ - غیرت فطری
۴۴	۲ - غیرت غریزی
۴۵	۳ - غیرت تعقلی
۴۶	۴ - غیرت جاهلی
۴۷	چند نمونه از غیرت پیشوایان دینی
۵۱	آثار و فواید غیرت
۵۱	۱ - غفت و پاکدامنی
۵۱	۲ - جلوگیری از فساد
۵۱	۳ - ثبات خانواده
۵۲	۴ - تکمیل ایمان
۵۲	احادیث در مورد غیرت

- داستان‌هایی در مورد غیرت ----- ۵۴
- ۱ - رد امان‌نامه ----- ۵۴
- ۲ - غیرت دینی ----- ۵۵
- ۳ - غیرت به‌جا ----- ۵۶
- ۴ - مجسمه غیرت ----- ۵۷
- عوامل بی‌غیرتی ----- ۵۹
- ۱ - ترویج فرهنگ بیگانگان ----- ۵۹
- ۲ - جلب منافع و رضایت بیگانگان ----- ۵۹
- ۳ - هم‌نشینی با افراد بی‌غیرت ----- ۶۰
- ۴ - اعتیاد ----- ۶۰
- ۵ - خوردن گوشت خوک ----- ۶۱
- ۶ - فیلم‌های مبتذل ----- ۶۲
- گوشه‌ای از مضرات ماهواره ----- ۶۳
- الف) خدافراموشی ----- ۶۳
- ب) خودفراموشی ----- ۶۴
- ج) افسردگی ----- ۶۴
- د) آلودگی روح ----- ۶۵
- ه) انزوا و گوشه‌نشینی ----- ۶۵
- ۷ - سفرهای خارجی ----- ۶۵
- ۸ - محیط‌های آلوده ----- ۶۶
- ۹ - آپارتمان‌نشینی ----- ۶۷
- ۱۰ - عدم حمایت از غیرتمندان ----- ۶۷
- غضب از دیدگاه اسلام ----- ۶۸
- انواع قوه غضبیه ----- ۶۹
- خشم و غضب از دیدگاه روانشناسی ----- ۷۲
- موارد صحیح ابراز خشم از دیدگاه قرآن و احادیث ----- ۷۶
- ۱ - احقاق حق و جلب رضایت پروردگار ----- ۷۶
- دلایل خشم حضرت موسی عليه السلام و تأثیر آن ----- ۷۷
- الف) انحراف قوم بنی‌اسرائیل از توحید به شرک و بت‌پرستی ----- ۷۷

- ۷۸ ----- (ب) تأسف حضرت موسی علیه السلام به خاطر مردم
 ۷۸ ----- (ج) کوتاهی هارون علیه السلام در انجام مسئولیت خویش
 ۷۹ ----- (د) بیدار ساختن دل های خفته
 ۷۹ ----- (ه) اثرات تربیتی
 ۸۰ ----- دلایل خشم حضرت سلیمان علیه السلام
 ۸۰ ----- (الف) کوتاهی هدهد در انجام مسئولیت
 ۸۰ ----- (ب) تعیین مجازات در صورت ثبوت
 ۸۰ ----- (ج) تسلیم دلیل و منطقی بودن
 ۸۰ ----- درس های آموزنده
 ۸۲ ----- ۲ - خشم در برابر کفار و دشمنان اسلام
 ۸۳ ----- خشم منفی
 ۹۰ ----- هشدار امام علی علیه السلام به گناهکار توجیه گر
 ۹۳ ----- عوامل غضب
 ۹۳ ----- ۱ - حسادت
 ۹۳ ----- ۲ - عجب
 ۹۳ ----- ۳ - حب دنیا
 ۹۴ ----- ۴ - حب نفس
 ۹۴ ----- ۵ - کم حوصلگی و کم ظرفیتی
 ۹۴ ----- ۶ - ضعف و ناتوانی مزاج
 ۹۴ ----- ۷ - عدم اعتماد به نفس
 ۹۴ ----- ۸ - حساسیت های افراطی
 ۹۴ ----- ۹ - منفی بافی و سوءظن به دیگران
 ۹۴ ----- ۱۰ - یادگیری و همانند سازی و تقلید از والدین، همسالان، همکلاسان و دوستان
 ۹۴ ----- ۱۱ - کبر
 ۹۴ ----- ۱۲ - مزاج کردن
 ۹۵ ----- ۱۳ - مسخره و استهزاء
 ۹۵ ----- ۱۴ - عیب جوئی
 ۹۵ ----- ۱۵ - حرص و آز
 ۹۵ ----- روایات در مورد خشم

- پيامدها و آثار سوء غضب ----- ۱۰۳
- ۱ - از کار انداختن فکر و عقل انسان ----- ۱۰۳
- ۲ - عدم پذيرش مؤعظه ----- ۱۰۴
- ۳ - به خطر افتادن سلامتی انسان ----- ۱۰۴
- ۴ - آثار روانی و معنوی ----- ۱۰۷
- ۵ - فاسد شدن ايمان ----- ۱۰۷
- ۶ - کلید همه بدی‌ها ----- ۱۰۷
- ۷ - آشکار شدن عيوب ----- ۱۰۷
- ۸ - از بين بردن دوستی و الفت ----- ۱۰۸
- ۹ - زمينه برای تسلط شیطان ----- ۱۰۸
- ۱۰ - خواری و رسوایی ----- ۱۰۹
- ۱۱ - سلب اعتماد ديگران ----- ۱۰۹
- ۱۲ - شدت غضب حالت جنون می‌آورد ----- ۱۰۹
- غلبه بر غضب ----- ۱۱۰
- آثار و فوايد کنترل خشم ----- ۱۱۲
- ۱ - ايمنی در روز قيامت ----- ۱۱۲
- ۲ - نجات از آتش دوزخ ----- ۱۱۲
- ۳ - خشنودی روز قيامت ----- ۱۱۲
- ۴ - افزايش ايمان ----- ۱۱۳
- ۵ - پوشيده شدن عيب انسان ----- ۱۱۳
- ۶ - راه رسيدن به خدا ----- ۱۱۳
- ۷ - عاقبت به خیری ----- ۱۱۳
- ۸ - پیروزی بر شیطان ----- ۱۱۳
- ۹ - مصون ماندن از هلاکت ----- ۱۱۳
- ۱۰ - نشان انسانیت ----- ۱۱۴
- ۱۱ - نشان قدرت انسان ----- ۱۱۴
- ۱۲ - روشنی چشم اهل بيت علیهم‌السلام ----- ۱۱۴
- ۱۳ - امنیت از خشم خدا ----- ۱۱۴
- ۱۴ - داخل شدن در ردیف اهل ايمان ----- ۱۱۵

پیشگفتار

قرآن کتاب هدایت است و در آن مجموعه‌ای از دستورات، پندها، مؤعظه‌ها و قصص مطرح شده است که هر کدام به جنبه‌ای از زندگی انسان نظر دارد، و از آن آموزه‌ها می‌توان قواعد و دستورالعمل‌هایی که بهداشت روانی را تأمین می‌کند استفاده کرد و گرنه قرآن کتاب بهداشت روانی نیست و در آن مباحث بهداشت روانی به سبک امروزی به صورت منظم و فصل‌بندی مطرح نشده است.

در برخی از آیات قرآن به دو مسئله رویکرد شناختی و رفتاری و تأثیر آنها بر سلامت و بهداشت روان اشاره شده است که از جمله آنها مسئله «ایمان به خدا» است. «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»^۱ کسانی (از آنان) که به خدا و روز بازپسین ایمان آوردند و کار شایسته انجام دادند، پس هیچ ترسی بر آنان نیست و نه آنان اندوهگین می‌شوند. در این آیه و آیات مشابه یکی از راهکارهای شناختی که باعث امنیت روانی انسان می‌شود ایمان به خدا معرفی شده است و از راهکار رفتاری به «عمل صالح» یا «اصلاح» تعبیر شده است.

بنابراین حتی قوانین و احکام دستوری و فقهی اسلام در راستای تأمین اهداف اخلاقی و تحقق تمامیت مکارم اخلاقی است، که عالی‌ترین سطح از سطوح و اخلاق را شامل می‌شود از همین رو انسان مؤمن، انسان اخلاقی است که مکارم اخلاق در وی ظهور کرده به طوری که اهل ایشار

از حقوق حقّه خویش و عفو و احسان و اکرام می‌باشد.

در مجموعه پیش‌رو تلاش بر این شده که به نمونه‌هایی از احکام و رهنمودهای نورانی و حیات‌بخش اشاره شود، امید این که مورد توجه علاقه‌مندان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام قرار گیرد.

والسلام علیکم و رحمة الله

۱۴۰۰/۴/۳۰ عباسعلی اسدی